

Türk Coğrafya Kurumu

TÜRK COĞRAFYA DERGİSİ

REVUE DE GÉOGRAPHIE TURQUE
TURKISH GEOGRAPHICAL REVIEW
TURKISCHE GEOGRAPHISCHE ZEITSCHRIFT

Sahibi

Türk Coğrafya Kurumu adına Başkan
Yrd. Doç. Dr. T. Ahmet Ertek

Dergi Yayın Kurulu (Editorler)

Prof. Dr. Sedat Avcı
Prof. Dr. Barbaros Gönençgil
Yrd. Doç. Dr. T. Ahmet Ertek

Danışma Kurulu (Soyadlarına göre alfabetik olarak dizilmiştir)

Prof. Dr. Akif AKKUŞ	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim ATALAY	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Meral AVCI	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Sedat AVCI	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati DOĞANAY	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Fuat DOĞU	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Recep EFE	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Nurten GÜNAL	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim GÜNER	Muğla Üniversitesi
Prof. Dr. Emrullah GÜNEY	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Selami GÖZENÇ	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. M. Yıldız HOŞGÖREN	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hamdi KARA	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan KAYAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Asaf KOÇMAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Barış MATER	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa MUTLUER	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet NIŞANCI	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ÖZÇAĞLAR	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Füsün SOYKAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Metin TUNCEL	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Saadettin TONBUL	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Hakkı YAZICI	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan YİĞİTBAŞOĞLU	Ankara Üniversitesi

57. Sayının Hakemleri (Soyadlarına göre alfabetik olarak dizilmiştir)

Prof. Dr. Meral AVCI	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Sedat AVCI	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan BULUT	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Barbaros GÖNENÇGİL	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Selçuk HAYLI	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Murat KARABULUT	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah KÖSE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kirami ÖLGEN	Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZDEMİR	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin TUROĞLU	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nuri YAVAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan YİĞİTBAŞIOĞLU	Ankara Üniversitesi

Türk Coğrafya Dergisi Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere
yılda iki kez çıkmaktadır.

Dergideki yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

ISSN

(Basılı) 1302-5856
(Elektronik) 1308-9773
Sürelî Yerel Yayın

Derginin Yayın Adresi

www.tcd.org.tr

İletişim

info@tcd.org.tr

Yayınlayan Kuruluşun Adresi

Türk Coğrafya Kurumu
Reşitpaşa Cad. No 44/49
Laleli/İSTANBUL

Kapak fotoğrafı

Türk Coğrafya Kurumunun Umumi Merkez Heyeti (İlk Yönetim
Kurulu)(Türk Coğrafya Dergisi 1, 1943)

Kapak

Doç. Dr. Ahmet Evren Erginal

Dergi formatı

Prof. Dr. Sedat AVCI & Doç. Dr. Ahmet Evren Erginal

Mizanpaj

Prof. Dr. Sedat Avcı

TÜRK COĞRAFYA DERGİSİ

REVUE DE GÉOGRAPHIE TURQUE

TURKISH GEOGRAPHICAL REVIEW

TURKISCHE GEOGRAPHISCHE ZEITSCHRIFT

2011

Sayı: 57

İçindekiler

Editörden	v
<u>Makaleler</u>	
<i>Metin TUNCEL</i>	Birinci Coğrafya Kongresi'nde Türkiye Coğrafi Bölgelerinin İsimlendirilmesi, Sınırlarının Tespiti ve Günümüze Etkileri 1-10
<i>T. Ahmet ERTEK</i>	Hasan Âli YÜCEL ve Birinci Coğrafya Kongresi (1941) (<i>Hasan Âli Yücel and First Geographical Congress-1941</i>) 11-19
<i>Arife KARADAĞ & Güldane MİRİOĞLU</i>	Bayraklı Kentsel Dönüşüm Projesi Üzerine Coğrafi Değerlendirmeler (<i>Geographical Assessments on Bayraklı Urban Transformation Project</i>) 21-32
<i>Muhammet BAHADIR & Mehmet Ali ÖZDEMİR</i>	Acıgöl Havzası'nda Yağışın Trend Analizi ve Haritalanması (<i>Precipitation Trend Analysis and Mapping in Acıgöl Watershed</i>) 33-42
<i>M. Kirami ÖLGEN & Filiz GÜR</i>	Yatağan Termik Santrali Çevresinden Toplanan Likenlerde (<i>Xanthoria parietina</i>) Saptanan Ağır Metal Kirliliğinin Coğrafi Dağılışı (<i>Geographical Distribution of Heavy Metal Pollution in Lichens (Xanthoria parietina) in the Vicinity of Yatağan Coal Fired Power Plant</i>) 43-54
<i>Mehmet Emin SÖNMEZ</i>	Adana Şehrinin Alansal Gelişimi ve Yakın Çevresinin Arazi Kullanımında Meydana Gelen Değişimler (<i>The Urban Expansion in Adana, Turkey, and Relationship between Land use Changes in its Surroundings</i>) 55-69
<i>Muzaffer BAKIRCI</i>	Kırsal Yerleşmelerde Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesinde Turizmin Etkisi: Yaylalar Köyü Örneği (Yusufeli / Artvin) (<i>Impact of Tourism on Diversifying Economical Activities in Rural Settlements: Case of Yaylalar Village (Yusufeli / Artvin)</i>) 71-85
<i>Ahmet Evren ERGİNAL & Beyhan ÖZTÜRK</i>	Kumlimanı (Gelibolu Yarımadası) Yalıtışının Oluşum Ortamı (<i>Formation environment of the Kumlimanı beachrock (Gelibolu Peninsula)</i>) 87-93
<u>Notlar</u>	
<i>Sedat AVCI</i>	Birinci Coğrafya Kongresi ve Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri Hakkındaki Tartışmalara Dair Bir Not (Notes on the Discussion about Geographical Regions of Turkey and First Geographical Congress) 95-99
<u>Türk Coğrafya Kurumu'ndan</u>	
<i>Türk Coğrafya Kurumu Faaliyet Raporu (1 Ocak 2011 - 31 Aralık 2011)</i>	101-105
<i>Doğu Akdeniz Doğa Eğitimi ve Coğrafya Öğretmenleri Arazi çalışması (18-25 Temmuz 2011)</i>	107-115

1941 yılında zamanın Milli Eğitim Bakanı'nın himayesinde toplanan Birinci Coğrafya Kongresi, Türkiye'deki coğrafya öğrenimi ve coğrafyacılar için bir ortak dilin belirlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Kongrenin toplanmasındaki amaç ve yapılanlar, dergimizin bu sayısındaki ilk iki yazıda yer almaktadır.

Toplantıdan 70 yıl geçmiş olmasına karşılık, sonuçlarının bilimsel olarak tartışılmasının dışında toplantıya katılanlar ve yapılanlar konusunda bazı yayın organlarında yer alan haksız ve dayanaksız suçlama ve değerlendirmeler, gerçeklerin bir kez daha bilim dünyası ve kamuoyu ile paylaşılması gerekliliğini ortaya çıkartmıştır. Kongre ile ilgili ileri sürülen iddiaların başında Türkiye'nin coğrafi bölgelerinin belirlenmesinin Türkiye'nin parçalanması için dış güçler tarafından dayatılmış ve yabancı bilim adamlarının da katkısıyla gerçekleştirilmiş bir eylem olduğudur. Aslında coğrafi bölge diye bir şeyin olmadığı, Türkiye'nin coğrafi bölgelerinin belirlenmesinin gereksizliğini ileri süren, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında coğrafi bölgelerin anlatılmaması gerektiğini savunan, müfredattan bu konuların çıkarılmasını büyük başarı kabul eden meslektaşlarımız da mevcuttur. Toplantıya katılanlar ve hangi kurum adına katıldıkları ve hangi komisyonlarda buldukları, bu konudaki iddialara ilişkin bazı açıklamalar bu derginin Notlar kısmında yer alan ayrı bir yazıda konu edilmiştir. Kongreye katılan ve Türkiye coğrafyasına önemli katkılar sağlayanları bir kez daha saygı ve şükranla anıyoruz.

Bu kongrenin sonuçlarından biri de 12 Mart 1942 tarihinde resmen *Türk Coğrafya Kurumu*'nun kurulmasıdır. Türk Coğrafya Kurumu'nun kuruluşunun 70. Yılı etkinlikleri çerçevesinde 07-10 Eylül 2011 tarihlerinde Uluslararası Katılımlı Coğrafya Kongresi düzenlenmiş, bu toplantıya 1941'de düzenlenen Coğrafya Kongresi'ne katılan ve Türkiye'nin coğrafi bölgelerinin belirlenmesinde büyük bir emek harcayan Ord. Prof. Dr. Besim Darkot'un asistanı Prof. Dr. Metin Tuncel, bir konuşma yapmak üzere davet edilmiştir. Prof. Dr. Metin Tuncel 1941'de yapılan konferansa katılmamış olmakla beraber, yıllarca Darkot ile Türkiye'nin coğrafi bölgelerini incelemiş, anlatmış, bu bölgelerden bazılarını ortak kitap haline getirmiş ve daha da önemlisi, o günleri ilk ağızdan dinlemek fırsatını bulmuştur. Anlattıkları coğrafi bölgelerin oluşumu ve isimlendirilmesi konusunda önemli bilgiler içermektedir. Toplantıda yapılan konuşmaya ait ses kayıtları çözümlenerek ve toplantıya katılmayanlara da ulaştırılabilmesi amacıyla bu dergide yer almıştır. Konuşma metninden sonra Coğrafya Kongresi'nin toplanması girişimine ön ayak olan, toplantıya katılan zamanın Maarif Vekili Hasan Âli Üçel ve Türk Coğrafya Kurumu hakkındaki bir yazı, Türk Coğrafya Kurumu Başkanı Yrd. Doç. Dr. T. Ahmet Ertek tarafından kaleme alınmıştır. Söz konusu yazıların konu ile ilgilienlere bir kaynak görevi görecektir.

Derginin bu sayısında coğrafyanın farklı konularında yazılmış 7 makale, bir arazi çalışması raporu ve Türk Coğrafya Kurumu'nun 2011 yılı faaliyetleri yer almaktadır. Söz konusu yazıların ilgililere yararlı olması en büyük dileğimizdir.

1999 yılında hakemlik sürecinden geçmeye başlayan, 2001 yılından itibaren de yılda iki kez yayınlanan Türk Coğrafya Dergisi'nin ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı'nda da yer alması, bir süreden beri hedeflerimiz arasında yer alıyordu. Bu amaçla girişimde bulunulmuş ve süreç tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Yeni sayılarda birlikte olmak umuduyla...

Prof. Dr. Sedat Avcı
Türk Coğrafya Dergisi Editörü